

"Echt bang was ik niet; het werk op het bedrijf en met de dieren gaat gewoon door"

Op het artikel over generaal Maczek in onze vorige wijkkrant kreeg de redactie veel reacties. Onder meer van Thea van den Kieboom-Van der Velde. Thea is geboren in 1941 op de ouderlijke boerderij aan de Molengrachtschestraat 175, ongeveer op de plek waar nu de Spoedeisende Hulp van het Amphibia ziekenhuis is gevestigd. Zij heeft nog herinneringen aan de Poolse tanks die op het land van haar vader stonden. Die tanks beschoten Terheijden, waar op dat moment Duitse troepen lagen. Op het hummeltje van nog geen vier jaar oud maakte dat grote indruk. Maar 'Echt bang was ik niet; het werk op het bedrijf en met de dieren gaat gewoon door'.

Thea belde de redactie om melding te maken van een foutje in de wijkkrant: Maczek en zijn 1e Poolse Pantserdivisie trokken niet op via de Ploegstraat, maar kwamen vanuit Dorst via de Braamweg richting Breda. Waarna er dus enkele tanks bij haar ouderlijk huis stonden. Reden om haar te bevragen over haar ervaringen in oktober 1944. 'Ik was nog zo klein, misschien haal ik dingen door elkaar. Maar dan zal mijn broer, die een paar jaar ouder is, me wel corrigeren', lacht Thea.

De Molengrachtschestraat was toen de rand van de stad. Aan die straat stonden een paar boer-

derijen en die keken uit over de velden. Op de foto van de boerderij Van der Velde staat een oudere zus van Thea bij de deur in een witte voorschoot en ook de familie hond is in beeld. Het bedrijf was grotendeels zelfvoorzienend. Zelfgebakken brood, eieren, inmaak, vlees. Gebrek is er dan ook nooit geweest. Her en der in de streek was wel sprake van schaarste. Zo herinnert

Thea zich dat haar vader met paard en wagen wat goederen ging aflevering in de omgeving, brood voor tussen de middag onder de kar in een mandje. Na een leverantie bleek het mandje leeg.

De Poolse tankbemanning, zo herinnert Thea zich, bestond uit vriendelijke mannen. Zij hadden er groot plezier in om de kleine Thea het Poolse volkslied te leren. Al snapte de kleuter niets van de woorden, de klanken en de melodie zijn blijven hangen. Nog steeds als bij een voetbalwedstrijd, herdenking of welke gelegenheid dan ook, het Poolse volkslied klinkt, kan zij woord voor woord meezingen. De bevrijding van Breda was een feest voor veel inwoners van Breda.

Juist na de bevrijding werd de Molengrachtschestraat diep geraakt door oorlogsgeweld. Een Duitse V1-bom die was gericht op de haven van Antwerpen, kwam in januari 1945 op de boerderij van de familie De Jongh terecht. Op die boerderij woonde op dat moment ook de familie Dielemans,

omdat hun boerderij enkele weken eerder door eenzelfde type afzwaaijer was getroffen. Vijf kinderen De Jongh en vijf kinderen Dielemans en hun tante Jo kwamen om het leven.

Ter herdenking van dit drama werd in 2019 het kunstwerk 'De Weerklank' onthuld. Thea vraagt zich nog steeds af waarom er eikels op dat kunstwerk liggen. 'Daar stonden beuken, dat weet ik zeker, want we raaptten daar altijd beukenootjes. Op de kruising op de Blauwe Kei, dáár stonden wel eiken.'

Hoe ging het verder met de boerderij van vader Van der Velden? Bij uitbreiding van de Trip van Zoutlandtkazerne in de jaren vijftig stond de boerderij in de weg en verhuisde het gezin en het bedrijf naar Heusdenhout. Thea ging naar de Clara-school op de Zandberglaan, haar man is geboren in de Ploegstraat en ze woont nu al ruim vijftig jaar in de Zeisstraat. Met recht een 'veteraan' in Sportpark en naaste omgeving.

Oproep

Ik, Letta Karskens, schrijf een boek over Sportpark 1. Het boek zal in de loop van volgend jaar verschijnen. Er komen mooie verhalen en veel illustraties in. Daarom ben ik op zoek naar foto's van de wijk. Dat kan van alles zijn, als maar duidelijk is dat het met onze wijk te maken heeft! U krijgt ze natuurlijk terug.

Laat het mij maar weten via mijn mailadres, lkarskens@ziggo.nl, dan neem ik contact met u op. Alvast hartelijk dank.

Wist u dat:

- invoering vergunningstelsel parkeren in Sportpark I gepland staat voor eind januari/februari 2024
- Sportpark II dus voorlopig nog niet meegaat na de bewoners enquête met een grote meerderheid van tegenstanders
- de klankbordgroep van bewoners Sportpark I, in twee sessies en een schouw in de wijk goede input heeft gegeven m.b.t. de praktische invoering
- de groenstrook aan de Lovensdijkstraat in een definitief ontwerp wordt gegoten, waarbij deze straat een 2-richtinggevend blijft (i.t.t. eerdere plannen); planning 2024 aanleg

mama & co
Verantwoord fit.

Zwanger & Fit • Mama & Fit • Baby & Fit
Babymassage • Bootcamp (voor dames)
Kinderfysiotherapie

www.mamaenco.nl

1965 55 jaar 2020

DE VYVER
SLIJTERIJ WIJNHUIS

Karin & Erik Bogers
Koninginnenstraat 114
www.wijnhuisdevijver.nl

Afscheid van Geertje en Gertjan

Achtentwintig jaar geleden verhuisden Geertje en Gertjan vanuit Tilburg naar Breda. Hij werd directeur buitenruimte in Breda. Zij bleef werken als coördinator internationalisering en docent natuur- en milieueducatie aan de hogeschool Rotterdam/Dordrecht.

Ze vonden een huis aan de Piet Avontuurstraat en voelden zich daar al gauw thuis.

Via hun twee kinderen ontstonden contacten in de buurt. Ze sloten zich aan bij werkgroepjes en zongen allebei in een koor. Het was niet moeilijk om hier aansluiting te vinden. En ze genoten van de rust, vooral 's avonds, in en om de woning.

In de loop der jaren is hun interesse in de stad en de wijk gegroeid. De steekwoorden daarbij zijn: natuur en cultuur. Hun belangstelling voor deze terreinen is bepaald niet vreemd, want ze hebben allebei biologie gestudeerd.

Beiden zijn echt 'van het groen', zoals ze zelf zeggen. Geertje was lid van de wijkraad en hield zich vooral bezig met de werkgroep Groen en Recreatie. Ze is vanaf het begin betrokken geweest bij het Project Wilhelminapark, organiseerde veldwandelingen en rondleidingen bij herenboeren 'Op 't Lies'.

Gertjan was voorzitter van deze coöperatie van 200 huishoudens, die samen een kleinschalig boerenbedrijf runnen. Het beroepsleven van Gertjan heeft een bijzondere wending gehad: van de gemeente Breda naar de zelfstandige stichting De Nieuwe Veste, de grootste culturele instelling

in de stad. Tot zijn pensioen in 2022 was hij daar tien jaar directeur.

Beiden met pensioen: een nieuwe fase in hun leven. Het huis is verkocht en ze vertrekken naar Culemborg. Dat is dichterbij de kinderen en de kleinkinderen op wie ze regelmatig passen.

Ze verheugen zich erop, want de nieuwe woning ligt in een ecologische wijk, aan een hofje, met uitzicht op een boomgaard. Je bent er lid van een vereniging; iedereen is verantwoordelijk voor de gang van zaken. Het is ook wel spannend, nieuwe burens, nieuwe, andere, vriendschappen, minder aan het werk verbonden.

Ze verlaten Breda en Sportpark niet zonder nostalgie. Het was hier fijn, bourgondisch, 'het glas was altijd halfvol'. Maar hun vertrek past in de tijd. Ze kwamen als de jongsten van de straat, nu zijn ze zo'n beetje de oudsten. Het is mooi dat er nu weer mensen met kleine kinderen komen.

Bij het afscheid hebben ze wat wensen voor Breda. Het zou fijn zijn als alles hier wat sneller gaat. De besluitvorming en de uitvoering door de gemeente is heel traag. Er zijn te veel

verschillende afdelingen, met veel expertise, die zich ergens mee bemoeien, en er is te weinig coördinatie. Daardoor komen de groene plannen van de gemeente niet van de grond.

En voor culturele initiatieven moet gelden: doe het goed of doe het niet. Begin niet steeds iets nieuws, waardoor het bestaande dreigt te verzanden.

Geertje en Gertjan: bedankt voor jullie inzet en veel geluk in Culemborg!

Buurtfest Sportpark I

Groen Doen

World Cleanup Day

Dit was echt **Groen Doen** in actie. Het was een mooie, zonnige zaterdag voor World Cleanup Day, 16 september jl. Niet eerder deden zoveel buurtgenoten, zo'n 30 – 35, jong &

oud, samen mee om zwerfafval te rapen in Sportpark en met name het Wilhelmapark. In anderhalf uur zijn tien grote vuilniszakken gevuld met veelal dezelfde "usual suspects" als plastic zakjes, bierblikjes (Poolse merken), bierflesjes (Jupiler), wijnflessen, drinkverpakking (Capri Sun), wietzakjes/pijppjes, koekverpakkingen (Oreo), chipszakken (Lays), koffiebekers (Starbucks), plastic flesjes (Cola), doppen, zakdoekjes, wc-papier, hondendrollen en veel sigarettenpeuken.

Wat opviel was dat een paar dagen eerder de gemeente alle gazons in het park had gemaaid. Inclusief blik en glas. Dat lag versnipperd en was lastig oprapen voor de vrijwilligers. Versnipperd piepschuim lag door de wind nog verder uit elkaar. Maar er zijn ook grote zaken gevonden: een eenpersoonsmatras in de struiken inclusief kookgerei, voeding (bak margarine) en kleding, een winkelwagen en een tentzeil.

Ja, er wordt in het park ook gekampeerd, zie foto (weet jij waar dit is?). Ik noem het Wilhelmapark wel eens Wilhelmina

Pretpark gezien de vele vormen van recreatie (kamperen, vissen, zwemmen, BBQ-en, jeu de boule, jointjes roken, picknicken, vuurwerk afsteken, wandelen, joggen, nieuwjaarsduiken en andere spannende zaken...

Aan het einde van de opruimactie kon iedereen nog op de foto met de Pandabeer van het Wereld Natuur Fonds en daarna nog wat drinken en napraten in het Visserskot. Alle deelnemers kregen **een groen** hart mee als aandenken.

Deelnemers en het Wereld Natuur Fonds wil ik hartelijk bedanken voor de gezellige opruimactie en dit succes.

Doe jij ook groen mee bij de Landelijke Opschoondag op 23 maart 2024?

QPRINT
quality copyshop

Van Goorstraat 8
4811 HJ Breda
076 888 25 55
info@qprintbreda.nl
www.qprintbreda.nl

Dé ontmoetingsplekken in de wijk

Groene openbare ruimte is een essentiële buurtvoorziening. We willen dat kinderen opgroeien in een fijne omgeving. Gezellig met de buurtkinderen naar de speelplekken een paar straten verderop, waar ook de (groot)ouders tijdens het buitenspelen van de kinderen even kunnen bijkletsen en waar jongelui sociale, emotionele en motorische vaardigheden leren. Corona heeft laten zien wat de betekenis is van de plekken aan de Steijnlaan, Wagemakerspark, Piet Avontuurstraat en Achillesstraat voor ontmoetingen. Het gebruik ervan nam toe en werd gevarieerder. Na de Coronaperiode is een nieuwe werkgroep 'Spelen' aan de slag gegaan om een kwaliteitsimpuls aan deze plekken te geven. Bij gebrek aan informatiebronnen over richtlijnen, onderhoud, incidenten of budgetten, was de aanpak vooral intuïtief. Onder de aanmoediging 'een goed idee verkoopt zichzelf' zijn de leden gestart met moodboards; eerst individueel, daarna gezamenlijk. Input is verkregen uit persoonlijke netwerken van kinderen en bewoners.

De visualisaties waren aanleiding voor de gemeente om een ontwerpbureau aan de slag te laten gaan met voorontwerpen gebaseerd op een programma van eisen en op de expertise en creativiteit van het bureau. Er werden nog geen financiële toezeggingen voor realisatie gedaan.

Eind 2022 stelt de gemeente onverwacht een uitvoeringsbudget voor 2023 en 2024 beschikbaar. Dé kans om meer te doen dan alleen iets te repareren of vervangen in de wijk: een mogelijkheid om iets toe te voegen. Deze prettige snelheid van het voortraject naar uitvoering geeft wel uitdagingen voor draagvlak en betrokkenheid.

Per speelplek is een aanpak bepaald. Schetsontwerpen voor de Steijnlaan en het Wagemakerspark zijn besproken met aanwonenden. Het voortschrijdend inzicht is vertaald in definitieve ontwerpen en aanbestedingen voor de speelplekrenovaties. Voor Piet Avontuurstraat en Achillesstraat zijn participatiemiddagen met bewoners en kinderen georganiseerd. Deze middagen waren mooi, dynamisch en turbulent. Opgehaalde ervaringen, kennis, ideeën, kansen en knelpunten worden meegenomen in de planvorming. Genoemd zijn onder meer een groene, natuurlijke uitstraling, behoud zandbak, geen nieuwe hekken en aandacht voor hangjeugd. Vanzelfsprekend wil de werkgroep het iedereen zoveel mogelijk naar de zin maken. Maar, keuzes moeten worden gemaakt. Opgeven en niets doen is toch geen optie? De ontwerpen voor Piet Avontuurstraat en Achillesstraat worden schriftelijk gedeeld met bewoners. Daarop kunt u rechtstreeks aan de gemeente reageren.

STUDIOBAKERS®

GRAFISCHE VORMGEVING

Sjef Bakers

Van Goorstraat 8 | 4811 HJ Breda
Mobiel 06 25 09 64 57
sjef@studiobakers.nl | www.studiobakers.nl

ROGGEBAND & ACCURAAAT

DRUKKERIJ | PRINT

Schrepelstraat 4 | 4835 BC Breda | (076) 56 14 687
drukwerk@roggeband.eu | www.roggeband.eu

route ont-moet

ondersteunt al vijf jaar!

Route Ont-Moet viert dit jaar zijn eerste lustrum en dat is iets om trots op te zijn. Al vijf jaar worden inwoners van Breda geholpen en ondersteund bij allerlei klusjes in en rondom het huis. Ook zijn er veel spelletjes gedaan, wandelingetjes gemaakt en gesprekken gevoerd met inwoners die weinig aanspraak hebben.

Wanneer het thuis even niet meer gaat, bieden vrijwilligers van Route Ont-Moet hulp. Zo laten zij de hond uit van een mevrouw die dit zelf niet meer kan, doen wekelijks boodschappen met een meneer die slechtziend is. Ook ondersteunen zij mantelzorgers bij de hulp aan hun naaste.

Het bijzondere aan Route Ont-Moet zijn de vrijwilligers. Als erkend leerbedrijf maakt het gebruik van stagiaires van sociaal werk. Verder werken er medewerkers die zijn uitgevallen binnen de zorg. Binnen Route Ont-Moet kunnen zij in een rustig tempo en met de juiste begeleiding werken aan een terugkeer op de arbeidsmarkt. Net als diegenen die vanuit de bijstand stapsgewijs kunnen kijken of werk binnen het sociale domein iets voor hen is. Verder is ieder die iets voor een ander wil betekenen, welkom als vrijwilliger binnen Route Ont-Moet. Alle vrijwilligers en studenten worden begeleid door professionals en staan met veel plezier en motivatie voor u klaar.

Bent u benieuwd wat er allemaal mogelijk is? Neem gerust contact op met Route Ont-Moet. Ook als u zelf iets wil betekenen voor uw mede-inwoners van Breda en binnen een team wilt werken.

Telefoon: 06 533 897 26

Email: info@routeont-moet.nl

Griezelen in Sportpark II

Happy
Halloween

DIETVORST
BORMAN
.NL

Dennenoord
Vakantiepark Texel

